



Tillämpningsanvisningar till avgift för kopior av allmänna handlingar

Allmänt allmänna handlingar

Utlämnande av kopia och avskrift av allmänna handlingar regleras med stöd av olika författningar. Utgångspunkten är att:

- Allmänheten har rätt att få ta del av allmän handling i myndighetens lokaler utan avgift.
- Den som önskar ta del av allmän handling har rätt att på begäran få en avskrift eller kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut mot erläggande av avgift.
- Myndigheten är inte skyldig att lämna ut en kopia av allmän handling annat än i pappersform om det inte följer av lag.
- Myndigheten får i enskilt fall besluta att en avgift ska betalas helt eller delvis innan avskriften eller kopian lämnas ut.

Det finns vissa begränsningar i myndighetens skyldighet att lämna ut kopia av en allmän handling. Om det är en karta, ritning eller bild som begärs ut och det är svårt att kopiera den, kan myndigheten välja att enbart låta den sökande ta del av materialet på stället. Den andra begränsningen är utlämnande av kopia av allmän handling i elektronisk form. Myndigheten är inte skyldig att lämna ut kopia av allmän handling i elektronisk form om det inte följer av lag men kan, om det bedöms lämpligt och givet att bestämmelser om sekretess och dataskyddslagstiftning följs, lämna ut handlingar i elektronisk form som en serviceåtgärd.

Det finns också situationer då en handling som begärts ut inte är att anse som offentlig, till exempel på grund av att handlingen innehåller uppgifter som omfattas av sekretess. En sekretessprövning måste därför alltid göras innan den begärda handlingen lämnas ut.

Kommentarer till avgifter för kopior av allmänna handlingar

1 § Avgift för kopiering av allmänna handlingar

Huvudregeln är att stadens myndigheter, det vill säga nämnder och styrelser i stadens bolag och kommunalförbund, på begäran ska lämna ut en papperskopia av en allmän handling. Avgiften för detta är beroende av antalet sidor och portokostnader enligt vad som anges under §§ 1 och 4 i Avgift för kopior av allmänna handlingar. Avgiften gäller även handlingar som sänds till beställaren via telefax.

För avgifter gällande kartor och ritningar finns särskilda regler i plan- och bygglovstaxan.

2 § Avgifter för elektronisk kopia av allmänna handlingar

Stadens myndigheter är inte skyldiga att lämna ut kopia av en allmän handling i någon annan form än på papper. Någon skyldighet att lämna ut en handling i elektronisk form finns således inte om det inte särskilt framgår av lag. Detta gäller såväl om handlingen är inskannad eller lagrad på en fil, CD-skiva etc. Däremot måste allmänheten ges möjlighet att hos myndigheten elektroniskt läsa den begärda handlingen.

I vissa fall kan det vara både enklare, lämpligare och billigare att skicka den allmänna handlingen i elektronisk form. Det är tillåtet att skicka allmänna handlingar elektroniskt i de fall myndigheten anser att det är lämpligt.

Avgift ska tas ut för inskanning av handlingar som inte finns lagrade digitalt om en beställning omfattar tio sidor eller mer. Dokument som redan finns digitalt lagrade och som myndigheten väljer att skicka med e-post är gratis.

3 § Avgift för avskrift, bestyrkta avskrifter och bestyrkta kopior samt kopior på ljud och bildupptagning eller utskrift av ljudbandsupptagning

Stadens myndigheter ska, efter särskild begäran, tillhandahålla avskrifter, bestyrkta avskrifter och bestyrkta kopior mot avgifter som framgår av § 3 i Avgift för kopior av allmänna handlingar.

4 § Avgift för försändelse

När avgift tas ut ska staden samtidigt ta ut ersättning för portokostnad om försändelsen väger mer än 20 gram och för eventuell postförskottsavgift eller annan särskild kostnad för att med post, bud eller liknande förmedling sända den begärda handlingen eller kopian till mottagaren. För bestämmande av sådan avgift gäller självkostnadsprincipen.

Vad gäller handlingar som skickas per telefax eller e-post utgår ingen avgift för försändelsen.

Övrigt

Förskottsbetalning

En myndighet får i ett enskilt fall besluta att en avgift ska betalas helt eller delvis innan avskriften eller kopian lämnas ut. Ett beslut om förskottsbetalning kan bli aktuellt om en begäran om tillgång till kopior av allmänna handlingar avser ett större antal handlingar eller på annat sätt är omfattande och därmed resurskrävande. Det är omständigheterna i det enskilda fallet som får avgöra om en myndighet bör besluta om förskottsbetalning. Myndigheten kan då avvakta med kopiering av handlingarna till dess att avgiften har betalats.

En situation där det kan vara lämpligt att begära förskottsbetalning endast delvis är när det är förenat med svårigheter att på förhand närmare beräkna avgiftens storlek. Den slutliga avgiften kan i ett sådant fall regleras i samband med utlämnandet av handlingarna, till exempel kontant, mot faktura eller postförskott.



Undantag från avgiftsreglerna vid misstanke om missbruk

För att slippa betala för kopiorna kan det hända att någon person i stället för att direkt göra en större beställning återkommer med småbeställningar, det vill säga beställning av färre än tio sidor i taget. Om myndigheten misstänker att någon systematiskt gör småbeställningar för att slippa erlägga avgift, har myndigheten rätt att göra en tjänsteanteckning om antalet överlämnade kopior. Denna anteckning kan sedan användas som underlag för att besluta om tillämpning av undantagsregeln. Det innebär att 50 kronor tas ut redan från och med den första sidan till och med den tionde och därefter två kronor per sida.

När avgift inte ska tas ut

Avgift ska inte tas ut när följande organ eller personer begär ut handlingar i rimlig omfattning:

- Andra kommuner, regioner eller statliga myndigheter
- Kommunens förvaltningar
- Kommunens förtroendevalda som begär ut handling i sitt uppdrag
- Kommunägda bolag och kommunalförbund
- Personalföreträdare och fackliga företrädare

Avgift utgår aldrig när initiativet till utlämnandet kommer från kommunen.

Begäran av registerutdrag enligt dataskyddsförordningen ska tillhandahållas kostnadsfritt. Möjlighet finns enligt lagstiftning att vid upprepade gånger ta ut en avgift eller att vägra att tillmötesgå en begäran.

Avsteg från avgiftstaxa

Föreliggande avgifter för kopior av allmänna handlingar och tillhörande tillämpningsanvisningar ska ses som vägledande riktlinjer. Om det finns särskilda skäl får myndigheterna göra avsteg från avgiftsbeloppen. I situationer som till exempel omfattande beställningar skulle en strikt tillämpning av avgifterna kunna leda till ett kraftigt överuttag av avgifter. I en sådan situation får myndigheten själv fastställa avgiften.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte debiteras.

Betalning

Betalning ska ske mot faktura eller mot postförskott. Den som önskar vara anonym ska ges tillfälle att betala kontant.

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum: 11 mars 2014 § 47

Reviderat: 19 april 2016, § 71, 20 april 2021, § 86

Dokumentansvarig: Stadsledningsförvaltningens avdelning för juridik och service

